

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 2. Justitiam ama, & exerce.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

Hunc ex animo morbum (jurandi) pellamus, ex foro submoveamus; ex venalibus tabernis, & reliquis officinis; & major nobis erit quaestus. Ne cogitetis, vos per divinarum Legum pravaricationem vitae necessaria comparare. At inquit: non credit; nisi mille juravero Sacramenta, non credit. Tu es horum causa, qui facile iuras: quoniam si id non faceres, sed omnibus constaret, quod non iures: mihi crede dicenti, quod his, qui mille devorant iuramenta, majorem ipse fidem solò natu invenies. Sanct. Chrysost. hom. 26. ad pop. apud Drexelium Orb. Phaet. c. 30. §. 32.

Ulyssipone An. 1584. catechesis in publica platea docebatur. In hac adeò profecit puer; ut, cum hominem adultum prociarius jurantem audiret; in genua procubuerit, & summis precibus obsecraret, non ita juraret: neque enim tam leve, quam putaretur, esse peccatum. Erubuit reus ad has preces. Et, qui vocaris? inquit, qui tui sunt parentes? tacuit puer, & abiit.

Non tu, ait vir ille, puer es, sed Angelus Dei: emendabo me. Drexelius in orb. Phaet. cap. 30. §. 3.

An. 1593. Divione pædagogus schedam à suo discipulo scriptam reperit, legique ignarus peccata scripta; inter cætera & hoc perferiptum erat: pædagogum meum temerè jurantem non correx. Ea res sic hominem movit, ut omnem jurandi consuetudinem generosè in se expunxerit. Id. ib. §. 3.

Anno 1554. teste hist. Soc. JESU tomo 1. l. 14. n. 72. ad tollendum præceptis, & inutile jurandum, multæ totò Catalaniæ principatu institutæ sunt Sodalitates, sub Augustissimi Nominis JESU tutela. In has adscribebantur eâ lege sodales, ut, certâ sibi irrogatâ multâ, à temeraria jurandi consuetudine temperarent. Successu optatissimò salutare hoc inventum latè propagatum est. Itaque octo ipsos Catalaniæ Episcopatus nominis JESU Sodalitia in suas Leges traxerunt.

TITULUS XXXII.

J U S T I T I A.

§. I.

Figura, & Symbola.

Quod si hostia pacificorum &c. Levit. 3. 1. In hac hostia suam habebat partem Deus, offerens, & Sacerdos. Et sic hæc hostia singulos pacificabat, id est, singulis, quod suum erat, reddebat. Hugo Card. hic.

Tria sunt difficulta &c. Prov. 30. 18. per quadruplicem hanc viam accipe quadrigam virtutum; quâ trahimur ad felicitatem æternam. Scilicet per viam aquilæ in cælo, significatur prudentia; utpote quæ mirâ polleb oculorum, ad videndum, & prævidendum acie. Per viam navis in mari, fortitudo; quâ contra fluctus, & procellas, tentationum Mundi hujus fortiter incedimus. Per viam viri in adolescentia, temperantia; quâ adolescentiæ æstus, & cupiditates, moderamur. Per viam colubri in petra, justitia; quæ cuique suum tribuit: sicut coluber repens per petram nihil illi adimit. Corn. hic.

Maria accepit libram unguenti &c. Joan. 12. 3. Quæcunque anima fidelis vis esse, cum Maria unge pedes Domini pretiosò unguentò. Unguentum illud justitia fuit; ideo libra fuit. S. Aug. tr. 50. in Joan.

Quod autem justitia liliū sit, recordamini de Scriptura: quia justus germinavit sicut liliū. S. Bernardus l. 70. in Cant.

Justitia similis ferro propter duritiem, quod omnia metalla domat. Ps. 2. 9. *reges eos in virga ferrea.* 2. propter multiplicem utilitatem: nam usus ferri magis est usui, & necessarius, quàm usus auri; licet aurum magis ab avaris diligatur: nam sine ferro Resp. non servatur securè, non ab hoste defenditur. Ferro defenditur innocentia; tuta sunt regna, & reprimuntur malorum superbia. Sine ferro nul-

lum ferè inchoatum opus perficitur, nullum ædificium erigitur, agricultura non exercetur. Omnia hæc magis competunt Justitiæ. Geminianil. 2. c. 18.

Cythereus omnes chordas, tam altas, quàm imas; parvas, & magnas, tangit, quando tangendæ sunt. Et Cantor debet vocem suam ducere juxta exigentiam Notarum. Broymard. Justitiæ æquitas.

Lux. Lem: *Recta diffunditur.* Vel: *Repicit aequè.* Picinelli.

§. II.

Justitiam ama, & exerce.

Justitia indurus sum - oculus sui cæco. Job. 29. 14. 15. Cur misericordiam in inopes memorans, seipsum justitiâ rediantem commendat? Radulphus hic apud Godefridum. B. Job opera sua enarraturus, quæ misericorditer indigentibus impenderat, præmisit, dicens: *justitiâ indurus sum.* Ille quippe bene agit, qui scit prius servare, quæ justa; ut collatus in proximos vivus misericordiae de justitiæ fonte ducatur. Nam multi proximis quasi opera misericordiae impendant; sed injustitiæ facta non deferunt.

Sacrificate Sacrificium Justitiæ, & sperate in Domino. Psalm. 4. 6. En quomodo populo Justitia ministranda. Vobis tribunal idem sit, quod Levitis altare: sententiam, ut victimam, honorate. Eâ curâ, quæ verba sacrosancta pronuntiat in consecratione, in qua omisâ per incuriam syllaba Sacerdotem facit divinæ Majestatis reum. Tunc Justitia sacrificium erit, dum, ad aram tribunalis vestri, mactabitur in hostiam, personarum acceptionem, principum promissa, spei jacturam, amicorum rationem. Oliva t. 1. c. 5.

Justi-

Justitia, & pax, osculata sunt. Psal. 84. 11. Sancti Augustinus hic: fac justitiam; & habebis pacem; ut osculatur se justitia, & pax. Si non amoveris justitiam; pacem non habebis. -- Si amicam pacis non amaveris; non te amabit: ipsa pax nec veniet ad te. Tu, quare litigas cum justitia? ecce Justitia dicit tibi: nē fureris; & non audis: nē adulceris; & non vis audire. Inimicus es amicæ meæ, dicit tibi pax; quid me queris? amica sum justitiæ: quemcunq; invenio inimicum animæ meæ, non ad eum accedo. Apud Sylveiram in Apoc.

Suscitavit Dominus Spiritum Sanctum pueri junioris. Dan. 13. 45. Nota: nunquam Daniel dicitur puer, nisi modò. Necdum explicat somnium Nabuchodonosor, aut inter leones mittitur; sed modò veritatem, & justitiam, defendens. Ut Spiritus Sanctus doceat, quòd contra totum populum unus puer sufficiens sit, ad justitiam, veritatemq; defendendam. Sylveira in act. 4. v. 13.

In Episcopatu Colonienſi, oppidò imperiali, quod Dousburg dicitur; vidua quædam cerevisiam braxare, ac vendere, solebat. Die quâdam cum civitas casu fuisset incensa, & incendium domui ejus appropinquaret; illa non habens spem in auxilio humano, ad divinum confugit: nam omnia vasa, quibus cerevisiam emptoribus mensurare solebat, ad ostium domus contra flammam ponens sic oravit: Domine Deus, juste, & misericors: si unquam aliquem hominem his mensuris decepi, volo, ut domus hæc comburatur: si autem feci, quod rectum est in oculis tuis; precor justitiam tuam, ut in hac hora respicias misericorditer necessitatem meam, & mihi, meæque suppellectili, parcere digneris. Et ecce, flammam omnia in circuitu devorantes à domo ejus Deus compescuit. Stengel. Jud. div. t. 2. c. 3. ex Cæsariol. 10 c. 31.

§. III.

Justitiam junge misericordie.

Cumq; tuleris de sanguine, qui est super altare, & de oleo unctionis; asperges Aaron, & vestes ejus, filios, & vestimenta eorum. Ex. 29. 21. Oleaster: unguntur Oleo, & sanguine; ut sciant oleum misericordie cum rigore sanguinis temperare.

Leones, & boves. 3. Reg. 7. 29. Inter cetera templi ornamenta leones, & boves; permixta ferocitas leonis, in mansuetudine Bovis. V. Beda: Sanctorum mentes habent cum leonibus boves, quando invectionem correctionis cum spiritu mansuetudinis exhibent. Sylveira in Apoc. 4.

Ponam in mari manum ejus, & in fluminibus dexteram ejus. Psalm. 88. 26. ait de Salomone. Cur sic divisæ manus?

aqua maris falsa, fluminis dulcis: misericordia habeat priores partes. Dulcis, & rectus Dominus. Idem. ibid.

Beati, qui esuriunt, & sitiunt, justitiam. Mox sequitur: *beati misericordes.* Matth. 5. 6. Guaricus f. de OO. SS. nē zelus immoderator in vitium feratur, sequitur misericordia, quā temperetur.

Similis erat aspectui lapidis jaspidis, & sardinis. Apoc. 4. 3. Viegas, Pererius: jaspide virente significatur DEI misericordia, sarde rubente justitia. His optime gubernatio omnis fulcitur. Sylveira hic.

Virtutes, si separatæ fuerint dilabuntur. Equitas sine bonitate, severitas est; & justitia sine pietate, crudelitas. Sancti Chrysost. l. 14. 5.

Justitia sine misericordia, est cæcus furor; & est ut cæcus sagittarius occidens hominem, cum debeat occidere vitium. S. Thom. Aquin. op. 38. de erud. principum. c. 15.

Vide Tit. Virtutes Cardinales.

§. IV.

Justitia justificans.

Sic decet nos implere omnem justitiam. Matth. 23. 15. Omnis justitia est, ubi nihil mali admittitur, boni demitur nihil. Simon Cass. l. 15. de just. Chr. c. 1.

Omnis justitia humana injustitia esse vincitur, si districtè judicetur. S. Gregor. mor. l. 9. c. 11.

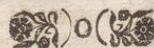
Bona vinea justus, imò bona vinea justus; cui virtus vitis, cui actio palme, cui vinum testimonium conscientie, cui lingua torcular expressionis. S. Bernardus l. 63. in Cant.

Justitiam perfecte diligere est, jam justum esse: sapientiam, & multum amare potes, & ipsa carere potes. Richard. à S. Vict. lib. de Benjamin c. 2.

Quamvis sit DEUS omnium, per creationem, & gubernationem; specialiter tamen esse DEUS dicitur justorum tripliciter 1. quidem secundum specialem curam, quam de eis gerit. Psalm. 33. 16. *oculi Domini super justos.* 2. per specialem cultum. Ex. 15. 2. *iste Deus meus, & glorificabo eum.* 3. quia eorum præmium. Gen. 15. 1. *ego merces tua magna nimis.*

S. Thom. Aquin. in c. 1. Rom.

Lect. 5.

§. V. Justitia.